XI. évfolyam. Celldömölk 1915 október 10. 41. szám.

KEMENESALJA

VEGYES TARTALMU FÜGGETLEN LAP

Megjelen minden vasárnap reggel.
Előfizetési ára: Egész évre 8 koronа, félévre 4 korona, negyedévre 2 korona.
Egyes szám ára darabonként 20 fillér.

Felelős szerkesztő:
DIENES ISTVÁN TÁRSSZERK.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Dénes István könyvnyomdája Celldömölkön
Az szellemi részt illető közlemények, hirdetések és mindennemű pénzileltékek.

Háborus világban.

Irta: **Barabás István**,
a Vasvármegyei Tüzoltószövetség ügyvezető alelnöke.

Még egyre bömböl az ágyu, csattog a kard. S ki látja a végét, ki tudja, hogy még meddig tart?

Gonosz ellenségeink elüzve, porig lesujtva támolyognak körülöttünk, de, mint az őrültek, leverten sem akarják megfékezni öldöklő szomjukat: tovább dühösködnek, tovább tombolnak, uj társakat visznek őrületbe, hogy tovább zaklassák férfiasan helyt álló nemzetünket.

Kitudja meddig tart még?

Meddig kell még távol lenni csöndes falujától, szép családjától a hős, a munkás magyarnak!? Meddig kell neki a határt, az édes haza határát védelmeznie, — s e közben őrizetlenül hagynia szükebb kis hazáját, szeretett otthonát, becézett vagyonkáját?!

Hősiesen állja a harcot a magyar. Mindegyik egy-egy Botond, egy-egy Kinizsy, egy-egy Hunyady, egy-egy Petőfi . . . Évezredünk valamennyi megdicsőült hősének szelleme ébredt harcra s szállotta meg a küzdelembe vonult honfiainkat, hogy azt a szép hazát, melyet ők, a megdicsőültek, védelmezték évezreden át ellenségek százezrei ellen, megvédhessék a most élőkkel a gonoszok milliói ellen.

Ott vannak ők, a vitézek, a hon határinál, messze távolban.

Itthon pedig a dologtól agyonfáradtan imádkozik, reménykedik a megárvult család. Feleség, leány, apró gyermek izzad, munkálkodik, hogy a földből elővarázsolja az életfönntartó kenyeret.

Kenyeret mára, holnapra s még ma sem tudjuk: mily hosszu időre!

Félti is a kis család az arca veritékével összegyüjtött termést, mert ennek elégségesnek kell lennie egy hosszu esztendőre; elégségesnek lenni nemcsak az itthoniak részére, de jutni kell ebből a távollevőknek, a küzdő, vitéz harcosoknak is.

Egy nagy vár most az édes haza, melyben a most termett élelemnek nem szabad elfogynia egy hosszu esztendőn belül, nehogy élelem fogytával essék ki a fegyver a különben lankadhatatlan magyar kezéből.

Mily drága most a kenyér, az élelem, a vagyon!

Nem a pénzérték fejezi ki annak a drágaságát, hanem az egész Magyarhaza értéke; mert ez a nagy értéknek megtarthatása nyugszik ez évi termésünkön.

Megáldotta a jó Isten gyöngéd kezek erős munkáját. Adott a jó Isten olyan termést, mely elég lesz itthon a családnak s elég lesz küzdő véreinknek is, — és bünhődten csalódik ádáz ellenségünk, mely — fegyverrel nem győzhetve — ily lelketlen alávalósággal, huza-vonával akarná a nemzetet kiéheztetni.

De az Isten adta termést meg is kell őriznünk. Ha eddig is féltettük vagyonkánkat, most százszorosan féltjük és óvjuk. Bün, nagy bün most a pazarlás, — nagy bün a gondatlanság, a nemtörődömség.

Óvni kell a vagyont különösen a tüztől, mely egy óra alatt elhamvaszthatná egy község egész terményét. A jelenben még a biztositás sem födözi a pusztulást, mert a füstté váló terményt ha pótolja is az egyes, de pótolhatatlanul elveszti a nemzet.

Alispánunk fölhivta egész vármegyénket, hogy ez idén kivaltképpen ügyeljen mindenki, hogy tüz ne támadjon — s legyen minden község fölkészülve arra, hogy netalán mégis támadó tüz esetén azonnal elfojthassa a veszedelmet. Valjon minden községi elüljáróság körülnéz-e azonnal a szerháznál: rendben van-e a fecskendő és minden hozzávaló?

Összehivják-e az elüljárók az otthon maradt munkabiró lakosokat, hogy megpróbálják a fecskendő szerelését és a község egyes veszélyesebb pontján a támadási gyakorlatot és a viz szerzést — gyors fölvonulással? Valjon megteszik-e ezt?

Lehetetlen, hogy meg ne tegye ezt a lelkiismeretes elüljáróság. Tegye is meg, tegye szivvel-lélekkel, hisz ezt cselekedve ő is a nemzet harcosává lesz és segit kivivni a várva várt dicső győzelmet!

A debreceni református egyházmegye elhatározta, hogy az egyházmegye kötelékébe tartozó tanitóknak a háborura való tekintettel drágasági pótlékot utalványoz. Utasitotta az egyházmegye gazdasági bizottságát, hogy készitsen számitásokat s a számitások eredményéről adjon jelentést.

Táborban.

Ágyudörgés, halálhörgés
Tölti be a tájat! —
Zöld gajakból kis kápolna:
Szent zsolozsma száll ott.

Halld meg emezt, óh nagy Isten,
Szakitsd végét annak;
Béke boldogitó napját
Virraszd a magyarnak.

Könny hadd szünjön, bánat muljon;
Ne legyen több árva! —
Magyaroknak szép hazáját
Áldás koronázza!

Galicia.

PÁLFFY MIHÁLY.

HIREK.

Rupprecht bajor trónörökös a nyugoti arcvonalról, Lilleből a következő hadseregparancsot intézte a 6-dik sereghez: 1915. szept. 24. Harmadik és ötödik hadseregünk ma hősies kitartás és többnapos szakadatlan tüzelés után erős francia támadásokat kivétel nélkül visszavert, mielőtt azok az akadályokig eljutottak. A 6-dik hadsereg győzelemhez szokott derék hadtesteitől ugyanezt várom. Hadd lássa ujra a világ, hogy a nagy hangon bejelentett offenziva ismét összezuzódik fegyverben álló népünk vasfalán!

Kirendelés. Az igazságügyminiszter Somogyi Aladár czelldömölki szolgabiró, tb. főszolgabirót a szombathelyi ügyészség kerületébe ideiglenes ügyészségi megbizottul rendelte ki.

Dohányárak emelkedése. Ismeretes, hogy a dohány némely faltájának árát a pénzügyminiszter fölemelte. Az általános forgalomban — 25 grammos csomagokban — levő dohányfajták árai a következők lesznek: Finom török dohány 60 fillér helyett 90 fillér. Hercegovina dohány 44 f. helyett 60 fillér. Középfinom török dohány 32 f. helyett 40 f. Dráma dohány 24 f. helyett 30 f. Legfinomabb magyar cigarettadohány 16 f. helyett 22 f. Cigarillos szivarka drb 5 f. helyett 6 f. A különlegességi dohányfajtáknál a drágulás mindenütt 60—70 százalék. A kormány azzal indokolja meg az áremelést, hogy ügynökök tömegesen vásárolták össze a szivarka-dohányt, abból cigarettákat töltöttek s azokat nagy arányokban hozták forgalomba a kávéházakban, hivatalokban stb., megkárositva ezzel a trafikcigaretta forgalmát. A dohány megdrágitása lehetetlenné fogja tenni a cigarettaügynökök üzletét. Az uj árak visszaható erővel nem birnak.

Katonai előléptetés. Őfelsége Medzirahdszky Lajos tb. szolgabiró, 18. honvédgyalogezredbeli hadnagyot főhadnaggyá léptette elő.

Hadi ünnepély Szombathelyen A háboru rokkantjai javára Szombathelyen a vasvármegyei Vöröskeresztegyesület által a szombathelyi és kőszegi helyőrségekkel [illegible]dezendő hadiünnepély rendezőbizottsága tisztelettel értesiti a n. é. közönséget, hogy az ünnepély napját a beállott nagy esőzések okozta technikai akadályok miatt október hó 10-éről a jövő vasárnapra azaz 1915. október hó 17-ére halasztotta el. Abban a reményben, hogy az uj terminus szép időt hoz, a halasztással a nagyközönség csak nyerni fog, amenynyiben a méreteiben impozáns program megvalósitására is hosszabb idő jut. Az ünnepély műsora: Szombaton október hó 16-án. Délután 7 órakor: Katonai takarodó fáklyás menettel a város főutcain. Vasárnap október 17-én: Délelőtt 6 és fél órakor: Katonai ébresztő a város főutcáin. Délelőtt 8 órakor: A Horváth Boldizsár-téren felállitott nemzeti áldozatkészség szobrának ünnepélyes felavatása, tábori mise kiséretében. Partolóbelépőjegyek birtokosai részére fenntartott hely. Délelőtt 10 órakor kezdődik a sporttér mögötti téren megtartandó katonai szinjáték. Lövészárok és haditábor. Az ünnepélyen részt vevők lövési versenye. Partolóbelépőjegyek birtokosai részére fenntartott hely. Délután 2 és fél órakor kezdődik a sporttéren megtartandó sportlovassági és népünnepély; utána virágcsata. Délután 5—6 óráig Kabaré előadás a nyári szinhazban. Délután 6 órakor: Confetti csata a korzon. Szerencsejáték ajándék kiosztással. Délután 8 órakor: Nagy tüzijáték a Horváth Boldizsár-téren. Délután 9 órától kezdve katonazene hangversenye a Kovács kávéházban. Délutan 8 és fél órakor diszelőadás a kulturházban. Csarda, bajor sörcsarnok, czukrászda, pezsgős pavillon és különböző elárusito helyek allandóan nyitva.

A szép és kellemes Semmeringen sok magyar szokott minden évben üdülni. Az idén Rohonczy Gedeon is ott időz. A király születése napján a magyar hölgyek és urak a Kurhausban gyültek össze, amely alkalommal Rohonczy méltatta a nap jelentőségét. A nagyhatasu beszédbe érdekes személyes reminiszcenciákat is beleszőtt. »Legyen szabad — folytatta — sajat egyéni tapasztalataim alapján egy momentumot az emlekeimből kiemelni, amelyet önök nem ismernek, amely azonban beszédesen illusztrálja, hogy mi a magyar, az osztrak és a német becsület szemben az u. n. ántánt-becsülettel. Regen volt, mikor ugy Vilmos császar, mint megdicsőült Rudolf trónörökös ő fensege medvevadaszaton volt közöttünk és akkor cigányzene meg tánc mellett mulatott főuri vendégeivel. Ezzel szemben a walesi herceg, a későbbi angol király, midőn látogatóban járt nálunk, kártyát hozott magával és lefőzte az urakat. A szerencse a walesi hercegnek kedvezett, nyert. A Nemzeti Kaszinó szabályait, melyek három napot engednek a kártyaadósság rendezésére, mellőzve, már másnap behajtatta komornyikjával a kártyaadósságot. A walesi herceg társaságában volt még valaki, aki hamisan játszott és ez a valaki, uraim, egy angol főur, egy lord volt. De él még az igazság, hölgyeim és uraim és én bizom a magyarok Istenében, hogy megbünteti a kapzsi és hitszegő nemzetet valamennyi ententebeli társával egyetemben.«

Hadi kölcsönkötvények átvétele. A helybeli m. kir. adóhivatalnál jegyzett 6% és 5½%-os hadi kölcsönkötvenyék megérkeztek és azok a hivatalos órák alatt ugyanott nyugtak ellenében atvehetők.

A Rába áradása. Az utóbbi napok tartós esőzések következtében a Rába vizállása tetemesen megnövekedett és Sárvárott mult kedden este 3·50 méter magasságra emelkedett. A folyó sok helyen kilépett medréből és elárasztotta a sik partvidéket. Másnap délben már csak 2·70 m. magas volt a vizállás.

Messze idegenben. távol az orosz földön, a krasznini dombok alján, temető van. A temető, ez a kis falusi temető szent [illegible] lás kegyeletünk bucsujáróhelye leszen az időknek végtelenségéig. És ha magyar katona, magyar ember valaha erre halad — némán meghajtja fejét az idegen rögök felé. Krasznikban egy síron találták ezt a fölirást:

In Memoriam:

A krasznikí dombok testünk temetője,
Innen szállt a lelkünk a csillagos égbe.
Sirhantunk a szellő öleli, csókolja,
Mezei virágot hord rajt koszoruba.
Nagy orosz földnek itt minden kicsi rögje,
Vérünktől harmatos, vérünkkel bevetve,
Sarjadjon belőle diadalmas béke
S a magyar honvedek örök dicsősége.

1915. julius hónap 18. 40 halott.

Az uj esperes eskütétele. A jánosházai esperesi kerület esperese: Tóth Sándor egyházashetyei plébános az esperességről lemondván, helyébe a megyéspüspök Tancsics József jánoshazai plébánost nevezte ki, aki a mult héten tette le az esperesi esküt.

Jegyzők a belügyminiszternél. A Községi Tisztviselők Orsz. Egyesülete okt. 5-én a fővárosban Ferényi Gyula elnöklete alatt igazgatósági ülést tartott, azután küldöttségileg megjelent a belügyminiszternél, aki átvette a memorandumot, mely arra kéri a minisztert, hogy a 147 500/1914. sz. rendeletét, mely eltiltja a községi képviselőtestületet attól, hogy a községi jegyzőnek segitséget, jutalmat és pótlást szavazzon meg, kifejezett [illegible] módositsa, hogy méltánylást érdemlő esetekben a községi képviselőtestületek megszavazhassanak jutalmat minden kérelem nélkül, vagy segitséget kérelemre, végül pedig szabályozhassák a háboru idejére a terhes átalányt, kiküldési, fuvar és napdijakat.

A csendőrség köréből. A csendőrkerületi parancsnokság Kardos István ostffyasszonyfai és Ükös Lajos rumi csendőrörsparancsnokokat kölcsönösen áthelyezte.

Egy levél. Egy fiatal férj, aki »annyit hallott a barátaitól«, most, hogy magára kell hagynia fiatal feleségét, szinte meg van rettenve, holott semmi oka sincs rá; nem gondolja meg, hogy azok a »barátok« nem mindig igazi barátok. Node a fiatal férj, ugylátszik, azoktól a »bujkálóktól« tart, akik csak arra jók itthon, hogy földulják a hazáért vérzők életét. Mert ilyenek is »léteznek« itthon, mint ahogyan vannak uzsorások, élelmiszerhamisitók stb. A fiatal férj egy okos, bölcs jóakarójához fordult jó tanácsért. Kapott [illegible] egy elég hosszu, igazan nagy bölcsességről és életfölfogásról tanuskodó levelet, amelyből csak a következőket idézzük: » . . . Egy férfit nem ugy állitott be az élet, hogy örökösen csöszködjön a háza tája körül. A ferfiember dolgozik, küzd, ököllel-könyökkel teremt magának és övéinek poziciót. Akkor sem jár mindig rózsák között, ha kedvence a sorsnak. Ha hazatér, tisztaságra és gyöngédségre van szüksége, máskülönben nem érdemes megházasodnia. A férfi nem azért veszi magára egy család gondját-baját, hogy cserébe nyugtalanságot és salakot kapjon. Amelyik asszony ezt meg nem érti, amelyik feleség az ő fronton küzdő, szenvedő, ezer halállal naponta szembenéző, vagy akárhol távollevő társát meg nem becsüli a maga gőgös és abszolut hüségével, azt az asszonyt, kedves uram, sem sajnálni, sem siratni nem érdemes. Vissza kell ajándékozni annak, aki ilyen görbén nevelte és — pont. A szentimentálizmus, a hiszterikus gyöngeségek kora lejárt. Ma már csak kétféle embert ismerünk: érdemeset és érdemtelent. Ha az ön felesege az elsők közé tartozik, utazzék el ön nyugodtan; ha pedig *amolyan*, akkor se aggodalmaskodjék, hanem majd — alapos megyőződés után — nyugodtan, hideg vérrel — küldje haza a mamájához, aki őt olyan »amulyan«-nak nevelte . . .«

[illegible] máv. hivatalnok e hó 2-án tartotta esküvőjét Udvardy Miklós pápai állomásfőnök Ilona leányával, a pápai nagytemplomban. Tanuk voltak: Urbáni Károly szombathelyi máv. fő- ellenőr és dr. Fritz József zalaegerszegi kir. táblabiró.

Háborujóslás, delejesség, spiritizmus és álomlátás ma valóságos orgiákat ünnepelnek Londonban és számtalan médium jövedelme szinte mesés. Azt hiszik, hogy a csillagoknak kötelességük csodás jeleket adni, hogy a titokzatos erőknek el kell árulniok azt, ami el van rejtve: a háboru tartamát és kimenetelét. Nem csoda tehát, hogy a jövendőmondók óriás buzgalommal és szinte fáradhatatlanul végzik mesterségöket. Londonban a jövendőlátásnak legkedveltebb módjai a hipnózis és a keresett személy tulajdonát alkotó tárgynak (pl, keztyünek vagy szivarkatárcának) érintése. A jósok és jövendőmondók nagyon jó üzleteket csinálnak. De nemcsak Londonban hanem sok helyen nálunk is, kisvárosokban, falvakban. A minap egy kis hat éves fiuval találkozván, ez azt mondja nekem, hogy karácsonyra vége lesz a háborunak *azért*, mert akkor haza jön a Józsi bátyja. Ki mondta azt neked, — kérdeztem az élénkeszü fiutól. Édes anyám a vendéglőben volt, — felelé, — ott egy asszony egy koronáért megmondta neki.

Pro patria. Budapestről jelentik, hogy Hajnal Endre alsókáldi evangelikus tanitó hősi halált halt.

A purzicsán-dohányról mesélt énekket egy cigarettázó, aki fiatal korában olcsón kapta azt meg a trafikban. Mikor már »emberré« lett s már őt is elhagyták az álmok, álmodások, elmult a purzicsán-mámor, különben a purzicsán árát is fölemelték. Akkor már 2 korona 60 fillért fizettek érte a trafikosnak. Ám, nevezetes dátum a folyó év okt. elseje, amikor megőszült baratunk ekképpen sóhajtozik: Most, hogy valami két koronával emelte föl áradat, óh purzicsán, a kegyetlen finánckórság, elhagynak téged a gimnazisták, a fiatalok, az álmodók és ezután bankárok, bankfiuk fogják magukba szivni hajad illatát. De mi, akik princesszasszal öljük idegünket, gondolni fogunk rád; mert tele voltál szépséggel, poézissel és beillatositottad füstöd kek felhőjével legszebb időnket, első ifjuságunkat.

Kitüntetett vasutasok. A király a hadiforgalom terén teljesitett kitünő szolgálatuk elismereseül Permay Ignác [illegible] máv. főkalauznak a koronás ezüst érdemkeresztet a vitézségi érem szalagjan, Metzger János, Horváth Sándor és Fekete Ferenc kocsimestereknek az ezüst érdemkeresztet adomanyozta a vitézségi érem szalagján.

A Bugon tul. Tévedés azt hinni, hogy a Bugon tul moszkovita területen járunk. A történelem emlékei megelevenednek, — egy halálra itélt, elnyomott nép, a *fehéroroszok* elnyomorodott országának nyujtunk ott segitőkezet, hogy talpraálljon, ha még lehetséges. Fehéroroszország — nem Oroszország. Fehéroroszország *hóditott* területe a mozskovita hatalomnak, s a sok száz esztendős elnyomatás ellenére ma is különálló nép a fehérorosz. Olvassunk a térképen! Mikor Lengyelország fölosztása után Ukrajna végképp muszka uralom alá került, velök együtt a fehéroroszok sorsa is megpecsételődött. Mai szomoru állapotuk igazolására elegendő arra a statisztikai adatra hivatkozni, hogy Fehéroroszország nagyobb városai közül Vilná lakosságának 22·8, Grodnoénak 29·2, Minszkének pedig éppen csak 17·8 százaléka tud olvasni. Mi lehet a falvakban! Ennek a tönkrement országnak nyomoruságát kell előbb a cár seregeitől megtisztitanunk, hogy az orosz kényuralmat ősi fészkében, az igazi Oroszországban, muszka területen megtiporhassuk.

Az iskolák a háboru beteg árváiért. A beteg gyermekekről való gondoskodas fontos ügyét szolgálja a gróf Zichy János kormányzata alatt álló Zsófia Országos Gyermekszanatorium Egyesület, amely a háboru szerencsétlen beteg árvái részére Siófok és Balatonvilágos között Balatonszabadin egy 200 ágyas gyermekszanatoriomot épít és amely a szenvedő szegény iskolaköteles gyermekek ápolását teljesen ingyen nagy áldozatkészséggel végezi az áldásosan működő Balatonalmádi Zsófia Gyermekszanatoriumában is. Azonkivül a martirhalált halt »Hohenberg Zsófia hercegasszony nevére egy gyermekvédelmi alapot« kivan létesiteni és annak érdekében fordul a magyar nemzet gyermekeihez, kérve azok segitségét. Jankovich Béla vallás- és közoktatásügyi miniszter ugyanis, minthogy a gyermekek egészségügyének felkarolása olyan feladat, amelynek megoldására az államnak és a társadalomnak karöltve kell faradoznia és minthogy a szegénysorsu beteg gyermekek felsegitésének ügye a tanulóifjuság lelkületéhez is legközelebb áll, engedélyt adott arra, hogy »a tanulóifjuság a gyermekszanatórium érdekében gyüjtést eszközölhessen.« Rákosi Jenő gyönyörű szózattal fordul most a tanulóifjusághoz, »hogy néhány fillérrel a nagy és szent célok elősegitéséhez hozzájáruljanak.« — A gyüjtéshez szolgáló iveket a tanintézetek tanárai és tanitóitól lehet átvenni és ugyancsak az iskolákhoz kell a begyüjtött összeget átszolgáltatni. Minden fillér, mellyel a gyermekszanatoriumot szolgálja, örömet és áldást log szakasztani, mert nincs a világon irgalmasság szebb és meghatóbb, mint amely a szegény beteg gyermekek ágya fölé hajlik. Felkérjük tehát a tanulóifjuságot, hogy a legmelegebb érdeklődéssel támogassák azon törekvést, »hogy a gyermekszanatoriumi gyüjtés minél eredményesebb legyen« és hogy a magyar gyermekvédelem elsősorban erezztesse áldásait azokon a szerencsétlen beteg kisdedeken, akiknak apjuk a rettentő háboruban érettünk elvérzett!

Tejelő jellegü hasas üszők importja. A földmivelésügyi miniszter ur elhatarozta, föltéve hogy a viszonyok erre alkalmasak lesznek, hogy tejelő jellegü szimenthali fajta 2—2½ éves lehetőleg vemhes üszőket importáltat Schweitzből a magán tenyésztő gazdaközönség részére. — Tejelő tehenek kivitelére a schweiczi kormány jelenleg engedélyt nem ad. Kedvezményekként a földmivelésügyi kormány a következőket helyezi a gazdaközönség [illegible] asi, szallitási és kiosztási költségek megtéritése cimén, minden 1 éves kort betöltött állat után 100 (egyszáz) korona államsegélyt engedélyez. Egy éves kornál fiatalabb borju után ezen kedvezmény nem engedélyeztetik. Kilatásba helyezi a földmivelésügyi miniszter ur, hogy oly esetekben, midőn az import előnyeiben résztvenni kivánók az állatok árát kölcsönből fedezik, három éven át az egyharmaddal csökkenő tőke kamatalhoz 3% hozzájarul. A behozott állatok csupán olyan tenyésztőknél helyezhetők el, kik irásbeli kötelezettséget vállalnak az iránt, hogy azokat három éven belül el nem adják s továbbá, hogy azoknak biztositása iránt az átvétel alkalmával intézkednek s az első évi biztositási dijat a biztositasnak eszközölhetése celjából, befizetik. Felhivom a gazdaközönséget, hogy aki a fentiek figyelembevételével kiván üszőket importáltatni, jelentkezzék legkésőbben *október hó 12-ig* a Vas vármegyei gazdasági egyesület titkári hivatalánál, hogy részére előjegyezhető legyen az importálandó állatállomány. — Tájékozásul még tudatom, hogy ez idő szerint 1 darab üsző cca 1600—1800 koronáért vásárolható meg Schweitzben. *M. Kir. Gazdasági Felügyelőség.*

Apró hirek. A bpesti polgári iskolai tanárképző-intézet (pedagógium) több tanára a harctéren van. A fölvett 249 növendék közül hadba vonult 195. — Németországban a folyó évi burgonyatermés rekordot jelent; nálunk Vas vármegyében, különösen pedig a lapos és sik talajokon, a burgonyatermés silány, vagy nagyon rossz. — Szibériaban 500 millió pud gabona van fölhalmozva, mert a hajón való szállitás lehetetlen, a vasutat pedig hadicélokra vették igénybe: ez a magyarázata, hogy mig Szibériában egy pud (16 kgr.) zab például öt kopega, Pétervárott három rubelért sem lehet kapni. — A bosnyák tartományi kormány is lefoglalja a gabona- és tengeritermést és ezek örleményeit, a *korpán kivül* megállapitják a maximális árakat is. — A Bpesten hatóságilag megállapitott árak 100 kgrammonkint: buza 37, rozs 30, árpa 29, tengeri 26, zab 28, káposztarepce 46, réparepce 44, vadrepce 22 K. — Okt 17-én Szombathelyen nagyszabásu »győzelmi ünnep«-et rendeznek Herbst Géza és Schatanek Imre alezredes elnöklete alatt. Lesz tábori mise, sorsjáték, sátrakban árusitások (pezsgő, bor, mézeskalács, gulyásos stb. — minden a vármegyei vöröskereszt és a rokkant katonák javara. — Szept. 30-án volt száz esztendeje, hogy a Szent Benedek-rend kőszegi gimnáziumaban megkezdette az ifjuság nevelését. — Konstantinápolyban számos nyilvános könyvtár van, melyekbe 400.000 munkát őriznek, többnyire kéziratban. Most a könytárakat szakszerűen rendezik. — A hivatalos lap okt. 1-ji száma kormányrendeletet közölt az iparos- és kereskedő inasok (»tanoncok«) tanitasi viszonyának a háboru következtében szükségessé vált k

Hogy az aratás után beállott nedves idő mennyire befolyásolta a buzaminőségeket, arra a következő példát közöljük: Egy és ugyanazon vidék buzája a következő volt: 79 kgr. hektoliter sulyu 12.7% viztartalommal az aratást követő más-odik héten. Közben két heti esőzés érte a buzát, amely ezután 77.6 kgr. hektoliter sulyu volt 14.8% viztartalommal, mig ujabb három heti esőzés után a buza hektoliter sulya 74 kgr. volt 17.6% viztartalommal. Látnivaló ebből, hogy a buza az ázás folytán nemcsak mennyiségileg, hanem minőségileg is rendkivül elromlott. — A bpesti hentesipartársulat küldöttsége járt a minap Bódy Tivadar dr. alpolgármesternél, akitől intézkedést kértek az *árfolhajló közvetitők* ellen. Ma egy közepes sertés ára Bpesten ezer korona. Ekkora tőkéje a kishentesnek nincsen, tehát ki van szolgáltatva a banktőkével dolgozó bizományosnak. Ez év elején 850 hentes volt Bpesten, ma már csak 589 van. A többi [illegible]

Egy nagyfejü kozáktiszt szokás szerint reszegen tantorogván éjjel szállására, gunyosan kiáltott föl a Holdhoz, mely éppen teljes fényében ragyogott: »Bizony kár oly nagyon fölfujnod a pofadat, hiszen te csak egyszer tudsz hónaponkint megtelni, én pedig mindennap!«

Steckenpferd-liliomtejszappan

Bergmann & Co. céglét Tetschen a/Elbe.

Egyre nagyobb kedveltségnek és elterjedtségnek örvend szeplő ellen való elismert hatásánál fogva s a bőr és szépség gondozásában való felülmulhatatlanságáért. Ezernyi elismerőlevél! — Sok legnagyobb kitüntetés! Bevásárlasnál óvatosság! Ügyeljen nyomatékosan a Steckenpferd védőjegyre és a cég helyes nevére! Darabja 80 fillérért kapható gyógyszertárakban, drogériákban, illatszerüzletekben stb. Hasonlóképen kitünő Bergmann Manera liliomkrémje (80 fill. 1 tubus.) Kitünő szer női kezek gondozására.

A czelldömölki kórházak és vasuti üdítő-állomás részére az utóbbi héten a következő adományok érkeztek: Dr. Deutsch Samuné 10 K, Hatszky Laura 50 K, Deutsch Gyuláné 10 K, Gyömörey György naponta 10 l. tej, Klein Vilmos naponta 10 l. tej, Steiner (Magyargencs) egy zsák alma, Honig Samuné vereshagyma, Klein Vilmos egy borju comb, Deutsch Gyuláné 30 K, turó, tejfel, kávé, pótkávé. *Hadikórháznak:* Horváth János (Kemenesmagasi) egy zsák alma, egy zsák káposzta, Soós János (Rábakeczöl) egy zsák krumpli, Bisitzky Ödön egy kakas, egy kosár, paradicsom és alma, Rosenberger Miksáné naponta 5 l. tej, Klaffl Gyula szódaviz, özv. dr. Balassa Jenőné egy süveg cukor, Deutsch Gyuláné hat l. tej, Klein Vilmos zöldség és főzelék, Klein Jakab krumpli-zuzó, Domonkos Ignác egy konyhát volt szives díjtalanul a hadi-kórház rendelkezésére bocsátani.

Mit ir erről az Est? Minden országos, minden közérdekü kérdésben, ez Magyarországon az első kérdés, mert mindenki tudja, hogy amit valamiről Az Est ir, abban a kérdesben az az igazság, az a közvélemény, az a leghelyesebb szempont. Amit Az Est ir, azután Magyarország legjobb ujságirói mennek szerte a világon, felkeresik az eseményeket ott, ahol azok történnek, a gyárakban, a tanácskozási termekben, a diplomaták szobajában, a csatatereken, a szerencsétlenség szinhelyén; mindenütt, ahol az ember nyomoruságának és dicsőségének küzdelme lejátszódik. Az Est mindenütt ott van, ahol valami történik, azt [illegible] érdeklődnek azirán t, hogy mi történik a világon, legyen szintén ott Az Est, mert amellett, hogy ez igazán európai szinvonalu napilap a leggyorsabban ér el hozzánk, előfizetési ára is minimális, mert három hónapra csak 4 K 50 fillérbe kerül. Mutatványszámot lapunk olvasóinak szivesen küld Az Est kiadóhivatala, Budapest, VII., Erzsébet-körut 20.

Az Országos Állatvédő Egyesület választmánya és a Magyarországi Állatvédő Egyesületek Szövetségének végrehajtó-bizottsága Mádai Izidor nyugalmazott miniszteri tanácsos elnöklésével együttes ülést tartott. Az 1915. évi gyermeknaptár jövedelméből 1154 korona 9 fillért juttat az egyesület az Eötvös-alapnak, de ebből 600 koronát alapitványának továbbképzésére visszatart. A főtitkár jelentést tett a genfi Vörös Csillag-szövetségről, mely a hadilevelek védelmére alakult. Az egyesület a kutyákkal és macskákkal való banasmod javitasa és a gazdátlan állatoknak az egyesületbe szállitása érdekében fölhivást fog közzétenni.

A közvetitők. Quintus mondja és mi föltétlenül elhisszük neki. Azt mondja: »Egy kitünő emberünk kiszámitotta, hogy Budapesten 32,000 olyan közvetitő él, mégpedig igen jól, olykor fényesen, akik egészen fölöslegesek és csak akadályai az üzleti forgalomnak. Ennyi embert s majdnem ennyi családot tartanak el a fogyasztók pompásan, csak azért, mert *ők* igy követelik és a kelletén tul is értenek a pénzcsinalás szabad-művészetéhez... A nyáron azt mondták: a fölösleges, ingyen élő közvetitőket rendőri uton végérvényesen kiküszöbölték a serény hatóságok mindenünnen. Szó sincs róla! Berendezkedtek a mezőgazda és kereskedő közé mint rongyoskabátos, elzüllött, tolakodo vásari alakok, hogy szanalomból 1—2 koronát keressenek ők is a vásáron. Lettek belőlük *drágiló* ügynökök, majd meg bizományosok. Hatalmukba kaparitottak végre az egész üzletet . . . és a szertelenül üzött drágitás esélyeit szinte a végtelenig fokozták. Csak éppen tőlük függ, mennyit akarnak keresni a fogyasztó bőrén — a becsületes, a tisztességes kereskedőknek hátrányára. Igy lettek a rongyos kabátu vásári semmirekelőkből a budapesti marhavásár urai, akik aranyláncot és gyémánt tüt viselnek . . .«

A kemépi jegyzők és a felsővidéki falvak. A községi és körjegyzők egyesületének megbizásából Morvay János elnök és [illegible] Béla jegyző végigjárta az elpusztitott felsővidéki községeket, hogy a Jegyzőfalva részére alkalmas helyet kiszemeljék és hogy a felsővidéki jegyzők helyzetét megismerjék. Ungmegyében kevés a károsodás és itt nincs szükség az elpusztult falu Zemplénmegyében most becsülik fel az elpusztult ingókat. Itt 1276 lakóház és 8235 melléképület pusztult el, melyeknek értéke 11,300.961 korona. Az elpusztult ingó vagyon értéke hozzávetőlegesen 20 millió korona. Az épitkezés csak a jövő tavasszal kezdődik.

Innen-onnan. Debrecen városa hires volt egyebek között arról is, hogy ott a magyar hentesek a legkitűnőbb kalbászokat készitették. Most fájdalommal értesitenek, hogy Debrecenben a kalbász mind-mind kurtább lett, végre elfogyott a pörccel, még a szalonnával együtt. — A hadvezetőség legutóbb elrendelte, hogy a katonasirok nyilvántartása céljából törzskönyvek szerkesztendők. — A rokkantügyi hivatal beteg rokkant katonák számára uj kórházakat létesit összesen ötezer ággyal, a tüdőbeteg rokkantakat pedig a Tátra valamelyik részére fogják elhelyezni, a szanatoriumi kezelés végett. — Értesülésünk szerint műtörténelmi, iparművészeti, vagy egyéb nagyobb értékü, tehát disztárgyak nincsenek rekvirálva, mint ahogy nem terjed ki a rekviralás a háztartásban levő ajtó- és ablakkilincsekre, csillárokra, lámpákra, butorszerekre, vizvezetékcsapokra, sárgaréz-ágyakra, fémekből készült asztalokra és más egyéb ezekhez hasonlókra. — Temesvárott a tej ára ma is ugyanannyi, mint békében volt, literenkint 26 fillér. — Szegeden nagy tüz pusztitott okt. 5-én; a város legszebb részén, a Széchenyi-téren gyulladt ki a Szegedi Takarék és Hitelbank rt. kétemeletes palotája és pár perc alatt lángokban állott a tető és a padlás. — *Komáromy Ferenc* dr. pápai prelatus, pozsonyi prépost, volt orsz. képviselő, jeles tanügybarát és iró, 63 éves korában szivszélhüdésben hirtelen meghalt. — Az osztrák államvasutak átszámitó kurzusa szept. 30-dikától a következő: 100 márka = 140 korona, (100 frank = 129.25 korona, 100 rubel = 250 korona.) — *Országos vásár* lesz okt. 28-án Sárvárott. — Rum községe 600 koronát szavazott meg egy kárpáti ház felépitésére és azon felül még gyüjtenek.

Maximális árak. Az étkezés céljára szolgáló (rózsa-, hópehely-, magnum bonum-, kifli-, továbbá a sárga héju és husu) *burgonya* ára: Október 31-ig 9 korona, dec. 1-étől 31-ig 9.50 kor., jan. 1-étől febr. 29-ig 10 kor., marcius 1-től máj. 31-ig 10.50 korona. Másfajta (ipari- és takarmány-) burgonyáért: December 31-ig 8 korona, azontul 9 korona fizetendő. A fönti ár a rakodó állomásig való szállitás költségét is tartalmazza, azonban az eladás zsák nélkül és készpénzfizetéssel értendő. Ha a burgonyát az Országos Gazdasági Bizottság veszi át, ez a mindenkori árból mázsánkint egy koronát vonhat le. A vámkülföldi burgonyára a rendelet nem vonatkozik. A rendelet október 10-én lép életbe, a szokásos büntető szankcióval (két hónap és 600 korona.) — A bükköny maximális ára készpénzben és a rakodó állomásra szállitással együtt 40 K. október 10-től kezdve. Keverék esetén az egyes részek arányában megállapitandó maximális árak összege érvényesitendő a termelő javára. A malombükköny ára 18 K marad továbbra is.

Fatica, a bukorugros leánya, nagy pironkodással olvasta el a tábori levelező lapot, amelyen Laci tizezer csókot küldött neki. A csók alatt ott volt a parancsnokság [illegible]-csetje, abban a szöveg: »engedélyezve«. — [illegible]lyes, jó ember lehet az a parancsnok, vélte Fatica, ért is a dolohoz, mert az egészet engedélyezte.

MOZI.

Két hazában.

(Egy család kalandos története 4 felv.-ban.)

Bemutatja az Apollo Mozi f. hó 10-én tartandó megnyitóján.

Örömmel jelenthetjük olvasóinknak, hogy hosszabb szünet után ujból megnyilnak városunk egyetlen szórakozóhelyének az Apollo Mozinak kapui. A szinház vezetősége már a megnyitóval dokumentalni akarja azt a magas nivót amelyen ezentul müsorait tartani fogja. Ezt van hivatva elsősorban jelképezni a »Két hazában« cimü rendkivül megható dráma, amely Budapest legelőkelőbb mozgószinházaiba több száz előadást ért meg. Egy tékozló ifju történetét tárgyalja e kép, aki könnyelmüségével apját és hitvesét is a tönk szélére juttatja. Játékszenvedélye és iszákossága oly bünökre ragadtatják, amelyekért már már halállal kell lakolnia, mig végre is egy uj hazában, felesége karjai között, megtalálja azt az utat, mely egy szebb és tartalmasabb élet felé vezet. A jelenetek lebilineselő izgalmai, a színészek nagyszerü játéka, a közreműködő, Amerika Vad-Nyugatán élő comboyok bravuros lovasmutatványai, felejthetetlenné teszik e képet. — A háboruból is ad egy kis izelitőt a megnyitó müsor. Eredeti felvételek az elfuglalt Lodz és az összelövöldözött Kalich oroszlengyelországi városokból tarka egymásutánban váltják fel egymást. Ha még megemlékezünk »A hős« cimu vigjátékról és a »Gyula mint feltaláló« bohózatról, amely két darab komikus helyzeteivel falrengető kacagást fog kiváltani, ugy be is fejeztük referádánkat azon meggyőződéssel, hogy a megnyitó közönsége egy kellemesen eltöltött idő emlékével gazdagabban fogja az előadást elhagyni. —*l*

Kiadó: Dinkgreve Nándor.

Követelje azonban, hogy szállitója Önnek csakis **OLLA**-t adjon és ne engedjen magának csekélyebb értékü silány utánzatot, mint »ép oly jót« feldicsérni. Kedvelt minőségek:

1203. sz. »Extralinom« minőség **6 K.**
1204. sz. »Superfinom« minőség **8 K.**

Kapható: Dr Bisitzky András gyógyszertárában Czelldömölkön.

2 darab

vaskályha

olcsón eladó.

Bővebbet a kiadóhivatalban.

Üzletáthelyezés.

Tisztelettel értesitem a n. é. közönséget, hogy Czelldömölkön a Kossuth Lajos utcában 31 év óta fennálló

cipész üzletemet

az apátsági székházban levő üzlethelyiségbe (Gayer-féle üzlettel szembe) **helyeztem át.**

Cipőket a legdivatosabb kivitelben, jó anyagból, **jutányos áron készitek.**

Javitásokat elfogadok.

Cipő-raktáramban női, férfi, és gyermekcipőkből **nagy választék.**

A n. é. közönség további b. pártfogását kérve

kiváló tisztelettel

Kreiner József.

Értesités.

Van szerencsém becses tudomására hozni, hogy egy előkelő bécsi

vegytisztitó

czég képviseletét Czelldömölk és vidéke részére átvettem.

Kiválalom: férfi-, női szövet selyem vagy bársonyruhák tisztitását, ugyszintén férfi- és női **fehérneműek vegytisztitását.** Gallérok, kézelők és az összes fehérneműek minden ártalmas anyag hozzáadása nélkül tisztittatnak. Kivánatra a ruhákat háztól elhozatom es tisztitás után visszaszállitom.

A n. é. közönség szives pártfogását kéri tisztelettel

Brandl Fülöpné

Szentháromság-tér 6.

Kemenesaljai Versenyáruház udvarában.

Temetkezési vállalat.

Czelldömölkön a Kossuth Lajos-utcában (Központi kávéház mellett)

temetkezési vállalatot

létesitettem.

Beszerezhetők nálam az összes **temetkezési** cikkek, **diszes erc- és fakoporsók, sirkoszorukból nagy választék.**

Temetéseket a legegyszerübbtől a legdiszesebbekig vállalok.

Ravatal-felállitás megegyezés szerint.

BERECZ LAJOS

asztalos, temetkezési vállalkozó.

Lakás: Ferenc József-utca.

Nyomatott Dinkgreve Nándor villanyerőre berendezett könyvnyomdájában, Celldömölk.